

lige over for Bønderne, men naar man optræder som Moralens Ridder paa en saadan Maade over for Bønderne, saa kommer man rigtignok til at tænke paa det gamle Ordsprog: „Man kan ogsaa faa for meget af det gode, sagde Bonden, han fik et Læs Møg over Hovedet.“ Jeg maa sige i den Anledning, at ledig Tid have vi Bønder ikke meget af; thi paa Landet betyder Tid Penge, og hvis man vil søge efter, hvor de ledige Timer anvendes til at nyde Druens Glæder, maa man gaa ganske andre Steder hen end paa Landet. Det glæder mig ogsaa, at Handelsstanden synes at stille sig ret velvillig til dette Forslag. Man ved jo, hvordan Handelsstanden i Begyndelsen rejste en kraftig Modstand mod det, ja endogsaa indsendte et Andragende til Regeringen, hvori de kaldte det urimeligt. Jeg har aldrig kunnet forstaa Handelsstandens Stilling paa dette Punkt, at den kalder det urimeligt. Vi Bønder forlange jo ikke andet her, end hvad Handelsmanden forlanger af os, naar han køber vore Produkter. Kommer jeg med min Rug til Købmanden, kan det ikke nytte, jeg siger, jeg ønsker 5—6 Øre for Pundet; nej, han siger: jeg skal først se Varen efter, og saa henter han sin hollandske Vægt, og først efter at have undersøgt Varens Kvalitet byder han sin Pris. Komme vi med Smør, skal det undersøges med Søger, med Øjne, Næse og Mund, vi faa det sat i 1ste, 2den, 3dje eller 4de Klasse, efter som Smørret er godt eller daarligt. Det samme Princip ønske vi at overføre paa de Varer, vi skulle have hos Købmanden, og det maa kaldes en retfærdig og billig Fordring. Jeg tror endogsaa, Handelsstanden har forset sig saa meget paa den Fordring, at jeg tværtimod mener: er der noget, der skal bidrage til at bevare det gamle Tillidsforhold mellem Bønderne og Handelsstanden, er det netop et Forslag som dette. Jeg vil medgive dette Lovforslag mine bedste Ønsker, jeg vil haabe, vi faa noget ud af det, og jeg vil tilføje, at selv om dette Ting ikke skulde faa alle de Ønsker opfyldte, som det kunde have med Hensyn til dette Forslag, maa det resignere. Jeg for mit Vedkommende kunde nøjes med Forslaget, saaledes som det foreligger her fra det andet Tings Side, naar det ikke kan faas bedre. Det betegner dog et Fremskridt.

Johannsen: Det er jo allerede udtalt fra flere Sider, at det foreliggende Forslag har foreligget i de to foregaaende Samlin-

ger, og at Regeringen da ikke har kunnet komme overens med Landstinget om Forslaget. Først i Aar, da man udtog den Del af Forslaget, som omhandlede Salg af Markfrø og Sædekorn, lykkedes det oppe i det høje Landsting at tilvejebringe Enighed om Ændringerne og at faa Forslaget færdigt, som det foreligger her for os. Mig forekommer det, at det var heldigt, at man udtog de Bestemmelser, som det først forelagte Forslag indeholdt om Handel med Markfrø og Sædekorn, da det vistnok er rigtigt, hvad Udvalget udtaler i Betænkningen, at Køberen har tilstrækkelig Garanti for at faa gode og reelle Varer, naar han køber sit Frø og Sædekorn paa rette Sted. Anderledes forholder det sig efter min Mening med Handel med Foderstoffer og Gødningsstoffer. Da det imidlertid vistnok maa erkendes, at Forslaget, som det nu foreligger, byder Landbruget tilstrækkelig Garanti, uden at det lægger Hindringer i Vejen for Handelen, mener jeg, at man maa nøjes med det Resultat, man nu er kommen til og lade Forslaget gaa til 2den Behandling uden at henvise det til et Udvalg, for at vi endnu i denne Samling kunne faa Loven færdig, saa at den kan træde i Kraft til den Tid, som er angivet i Lovforslagets § 13. Skulde det saa efter et Aars Forløb vise sig, at Loven har Mangler, vil det være let at faa den til Behandling igen for at rette Fejlene. Mit Forslag gaar derfor ud paa, at vi acceptere Forslaget, som det nu foreligger, og lade det gaa til 2den Behandling uden Udvalg.

Landbrugsministeren (A. Hage): Jeg kan ikke andet end udtale min Paaskønnelse af den Stilling, de ærede Talere have indtaget lige over for Lovforslaget, og skønt der ganske vist fra enkelte Medlemmers Side er kommet en ret skarp Kritik frem af Lovforslaget, som det nu foreligger, maa jeg dog sige, at det blev modtaget i det hele med Velvilje, og der skinner igennem en decideret Lyst hos det høje Ting til at føre denne Sag igennem i denne Samling. Jeg finder mig dog foranlediget til efter en Udtalelse af det ærede Medlem for Præstø Amts 3dje Valgkreds (Frandsen) at gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte, at han glædede sig over, at jeg havde sagt, at Forslaget ikke var fuldt ud tilfredsstillende og ikke saaledes, som jeg kunde ønske det. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem ved at gennemlæse mine Udtalelser i Rigsdagstidenden vil faa Indtryk af, at hans Refe-